

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

Poziom rozszerzony

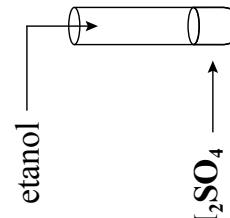
Zadanie	Odpowiedzi	Uwagi	Punktacja																	
			za czynność	za zadanie																
1.	<ul style="list-style-type: none"> - za poprawne uzupełnienie wiersza tabeli: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="4">Wartości liczb kwantowych</td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>n</i></td> <td><i>l</i></td> <td><i>m</i></td> </tr> <tr> <td>2s²</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>2p³</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>-1, 0, 1</td> </tr> </table>	Wartości liczb kwantowych					<i>n</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	2s ²	2	0	0	2p ³	2	1	-1, 0, 1		1.1	2 × 1
Wartości liczb kwantowych																				
	<i>n</i>	<i>l</i>	<i>m</i>																	
2s ²	2	0	0																	
2p ³	2	1	-1, 0, 1																	
2.	<ul style="list-style-type: none"> - za napisanie wzoru jonu i pełnej konfiguracji podpowłokowej jonu: $\mathbf{Cr^{3+}}$, $\mathbf{1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^3}$ 		2.1	1																
3.	<ul style="list-style-type: none"> a) za poprawne narysowanie wzoru elektronowego kreskowego z uwzględnieniem wolnych par elektronowych: $\mathbf{\hat{S} = C = S}$ b) za podkreślenie wzorów wszystkich właściwych substancji: \mathbf{HCl}, $\mathbf{CCl_4}$, \mathbf{NaOH}, $\mathbf{NaNO_3}$, $\mathbf{NaHCO_3}$, <u>$\mathbf{CO_2}$</u>, $\mathbf{CH_3COOH}$, <u>$\mathbf{P_4}$</u> 		3.1	1																
	<ul style="list-style-type: none"> - za poprawne podanie związku, wzorów tworzących go jonów i nazwę anionu: 		3.2	1																
4.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">Wzór związku o budowie jonowej</td> <td style="padding: 5px;">Wzory jonów (kationów i anionów)</td> <td style="padding: 5px;">Nazwa anionu</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">$\mathbf{Ba(OH)_2}$</td> <td style="padding: 5px;">$\mathbf{Ba^{2+}, OH^-}$</td> <td style="padding: 5px;">Nazwa anionu</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">$\mathbf{NH_4Cl}$</td> <td style="padding: 5px;">$\mathbf{NH_4^+, Cl^-}$</td> <td style="padding: 5px;">Nazwa anionu</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">$\mathbf{Ca(NO_3)_2}$</td> <td style="padding: 5px;">$\mathbf{Ca^{2+}, NO_3^-}$</td> <td style="padding: 5px;">Nazwa anionu</td> </tr> </table> <p>Każdy niewłaściwie podany związek powoduje utratę 1 pkt. Podanie stosunków molo-wych jonów nie podlega ocenie.</p>	Wzór związku o budowie jonowej	Wzory jonów (kationów i anionów)	Nazwa anionu	$\mathbf{Ba(OH)_2}$	$\mathbf{Ba^{2+}, OH^-}$	Nazwa anionu	$\mathbf{NH_4Cl}$	$\mathbf{NH_4^+, Cl^-}$	Nazwa anionu	$\mathbf{Ca(NO_3)_2}$	$\mathbf{Ca^{2+}, NO_3^-}$	Nazwa anionu		4.1	3 × 1				
Wzór związku o budowie jonowej	Wzory jonów (kationów i anionów)	Nazwa anionu																		
$\mathbf{Ba(OH)_2}$	$\mathbf{Ba^{2+}, OH^-}$	Nazwa anionu																		
$\mathbf{NH_4Cl}$	$\mathbf{NH_4^+, Cl^-}$	Nazwa anionu																		
$\mathbf{Ca(NO_3)_2}$	$\mathbf{Ca^{2+}, NO_3^-}$	Nazwa anionu																		

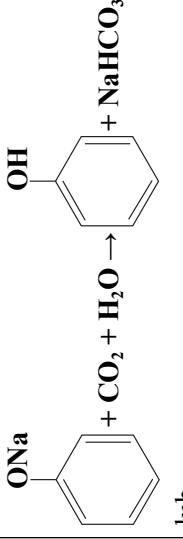
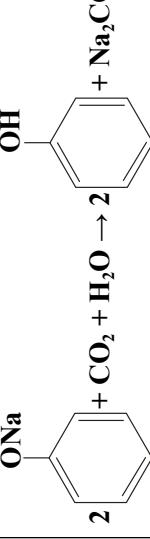
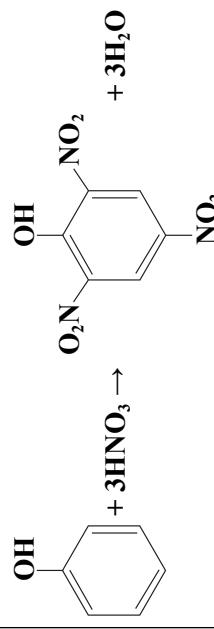
			5.1	2 × 1	2
5.	<ul style="list-style-type: none"> – za poprawny zapis równania reakcji jądrowej: <ul style="list-style-type: none"> a) $^{200}_{80}\text{Hg} + ^1\text{p} \rightarrow ^4_2\alpha + ^{197}_{79}\text{Au}$ lub $^{200}_{80}\text{Hg} + ^1\text{p} \rightarrow ^4_{2}\text{He} + ^{197}_{79}\text{Au}$ b) $^{198}_{80}\text{Hg} + ^1_0\text{n} \rightarrow ^1\text{p} + ^{198}_{79}\text{Au}$ 				
6.	<ul style="list-style-type: none"> – za pozostawienie wszystkich poprawnych określów w danym punkcie: <ul style="list-style-type: none"> I. a) rośnie / jest stała / maleje b) rośnie / jest stała / maleje c) rośnie / nie zmienia się / maleje, rośnie / nie zmienia się / maleje II. a) rośnie / nie zmienia się / maleje b) rosną / są stałe / maleją c) rosnie / nie zmienia się / maleje 	6.1	2 × 1	2	
7.	<ul style="list-style-type: none"> – za wskazanie poprawnej odpowiedzi: D 			7.1	1
8.	<ul style="list-style-type: none"> – za poprawny tok rozumowania lub obliczenia – za równanie kinetyczne <p>Na przykład:</p> $\frac{V_2}{V_1} = \frac{k \cdot [0,4]^{\alpha} \cdot [0,2]^{\beta}}{k \cdot [0,2]^{\alpha} \cdot [0,2]^{\beta}} = \frac{[0,4]^{\alpha}}{[0,2]^{\alpha}} = 2^{\alpha}$ $2^{\alpha} = 8, \text{czyli } \alpha = 3$ $\frac{V_3}{V_1} = \frac{k \cdot [0,2]^{\alpha} \cdot [0,4]^{\beta}}{k \cdot [0,2]^{\alpha} \cdot [0,2]^{\beta}} = \frac{[0,4]^{\beta}}{[0,2]^{\beta}} = 2^{\beta}$ $2^{\beta} = 2, \text{czyli } \beta = 1$	Uczeń może oznaczyć wykładniki innymi symbolami niż α i β .	8.1	1	
	<p>lub</p> <p>Szybkość reakcji rośnie 8 razy, gdy stężenie substancji A rośnie 2 razy, zatem wykładnik potęgowy w równaniu kinetycznym dla stężenia substancji A wynosi 3.</p> <p>Szybkość reakcji rośnie 2 razy, gdy stężenie substancji B rośnie 2 razy, zatem wykładnik potęgowy w równaniu kinetycznym dla stężenia substancji B wynosi 1.</p> <p>Równanie kinetyczne: $V = k \cdot [A]^3 \cdot [B]$</p>			9.1	1
9.	<ul style="list-style-type: none"> – za napisanie wzorów obu kwasów i podkreślenie właściwego wzoru: <u>CH₃COOH</u>, H₂S 				1

10.	<p>– za podanie wzorów wszystkich cząsteczek i jonów: CH_3COOH, CH_3COO^-, NH_4^+, NH_3, H_2O ($\text{NH}_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$)</p> <p>Jeżeli uczeń pominie amoniak, nie przyznajemy punktu. Jeżeli uczeń dopisze jony $\text{H}^+(\text{H}_3\text{O}^+)$ i jony OH^-, przyznajemy punkt. Jeżeli uczeń napisze tylko jony OH^- lub tylko jony $\text{H}^+(\text{H}_3\text{O}^+)$, nie przyznajemy punktów.</p>	Jeżeli uczeń pominie amoniak, nie przyznajemy punktu.	10.1	1
11.	<p>a) za poprawny odczyt wartości rozpuszczalności wraz z jednostką: Rozpuszczalność KNO_3 w temperaturze 40°C wynosi: 62 g. Rozpuszczalność KNO_3 w temperaturze 70°C wynosi: 138 g.</p> <p>b) – za metodę – za obliczenie i wynik z jednostką</p> $138 \text{ g soli} - 100 \text{ g H}_2\text{O} = 238 \text{ g roztworu}$ $x \text{ g} \quad 150 \text{ g}$ $x = 87 \text{ g}$ $m_{\text{H}_2\text{O}} = 150 \text{ g} - 87 \text{ g} = 63 \text{ g}$ $62 \text{ g soli} - 100 \text{ g H}_2\text{O}$ $y \text{ g} \quad 63 \text{ g}$ $y = 39 \text{ g}$ $m_{\text{soli wykryształowanego}} = 87 \text{ g} - 39 \text{ g} = \mathbf{48 \text{ g}}$	Dopuszczalny błąd odczytu wartości rozpuszczalności $\pm 1 \text{ g}$.	11.1	1
		<p>W razie innego odczytu niż w odpowiedzi należy przeliczyć zadanie zgodnie z wartościami odczytanymi przez ucznia.</p>	11.2	1
12.	<p>– za właściwe przymieszczenie tlenków wraz z poprawnymi wzorami:</p> <p>A. Mn_2O_7 B. MnO C. MnO_2</p>		12.1	1
13.	<p>– za poprawne uzupełnienie obu zdań:</p> <p>a) utleniające b) kwasowy</p>		13.1	1

			14.1	1	2 pkt
14.	<p>a) za podanie wzorów i barw zidentyfikowanych substancji: KMnO₄ – barwa fioletowa K₂CrO₄ – barwa żółta</p> <p>b) za poprawne uzupełnienie schematu doświadczenia wraz z podaniem obserwacji:</p> <p>I. AgNO₃ </p> <p>II. AgNO₃ </p> <p>Obserwacje: W probówce zawierającej roztwór chlorku sodu wytrąca się (biały, serowy, ciemniejący na świetle) osad.</p>	<p>Opis rysunku może być odwrotny: W probówkach: azotan(V) srebra(I), a dodawane są badane sole. Wystarczy wskazać, w której probówce powstaje osad.</p>	14.2	1	
15.	<p>– za napisanie równania reakcji w formie jonowej skróconej:</p> <p>$2\text{Al} + 6\text{H}^+ \rightarrow 2\text{Al}^{3+} + 3\text{H}_2$</p> <p>$2\text{Al} + 2\text{OH}^- + 6\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2[\text{Al}(\text{OH})_4]^- + 3\text{H}_2$</p>		15.1	2×1	2
16.	<p>– za poprawną ocenę, czy proces zachodzi, oraz jej uzasadnienie:</p> <p>A. NIE, ponieważ wartości potencjalów standardowych wskazują, że jony Cr³⁺ nie są w stanie zredukować jonów Fe³⁺. lub Tylko jony Cr²⁺ mogąby zredukować jony Fe³⁺.</p> <p>B. TAK $\text{MnO}_4^- + 8\text{H}^+ + 5\text{Fe}^{2+} \rightleftharpoons \text{Mn}^{2+} + 5\text{Fe}^{3+} + 4\text{H}_2\text{O}$</p>	<p>Lub inna poprawna odpowiedź odnosząca się do wartości potencjałów standardowych.</p> <p>W równaniu mogą być uwzględnione elektryny.</p>	16.1	2×1	2

			17.1	1	3																
17.	<p>a) za poprawne uzupełnienie schematu doświadczenia:</p>		17.2	2 × 1																	
	<p>b) za napisanie równania reakcji: Równanie reakcji I: $\text{CuSO}_4 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{Cu}(\text{OH})_2 + \text{K}_2\text{SO}_4$ Równanie reakcji II: $\text{FeCl}_3 + 3\text{KOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_3 + 3\text{KCl}$</p>			18.1	3 × 1																
18.	<p>– za poprawne uzupełnienie kolumny tabeli:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Elektrolizer 1</th> <th>Elektrolizer 2</th> <th>Elektrolizer 3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Produkt procesu katodowego</td> <td>H₂</td> <td>H₂</td> <td>H₂</td> </tr> <tr> <td>Produkt procesu anodowego</td> <td>Cl₂</td> <td>Cl₂</td> <td>O₂</td> </tr> <tr> <td>Wzór substancji</td> <td>HCl</td> <td>NaCl</td> <td>NaOH</td> </tr> </tbody> </table>		Elektrolizer 1	Elektrolizer 2	Elektrolizer 3	Produkt procesu katodowego	H₂	H₂	H₂	Produkt procesu anodowego	Cl₂	Cl₂	O₂	Wzór substancji	HCl	NaCl	NaOH			19.1	1
	Elektrolizer 1	Elektrolizer 2	Elektrolizer 3																		
Produkt procesu katodowego	H₂	H₂	H₂																		
Produkt procesu anodowego	Cl₂	Cl₂	O₂																		
Wzór substancji	HCl	NaCl	NaOH																		
19.	<p>– za napisanie równania reakcji: $2\text{Na}_2\text{CO}_3 + 2\text{CuSO}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow [\text{Cu}(\text{OH})_2\text{CO}_3 + 2\text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{CO}_2]$</p>			20.1	2 × 1																
	<p>a) – za napisanie równania odpowiedniego procesu: Równanie procesu utleniania: $3\text{Fe}^{2+} \rightarrow 3\text{Fe}^{3+} + 3\text{e}^-$ Równanie procesu redukcji: $\text{NO}_3^- + 4\text{H}^+ + 3\text{e}^- \rightarrow \text{NO} + 2\text{H}_2\text{O}$</p>		<p>Zapisy: $3\text{Fe}^{2+} - 3\text{e}^- \rightarrow 3\text{Fe}^{3+}$ oraz $\text{Fe}^{2+} \rightarrow \text{Fe}^{3+} + \text{e}$ są również punktowane.</p>	20.1	4																
20.	<p>– za dobranie współczynników stochiometrycznych: $3\text{Fe}^{2+} + 4\text{H}^+ + \text{NO}_3^- \rightarrow \text{NO} + 3\text{Fe}^{3+} + 2\text{H}_2\text{O}$</p>			20.2	1																
	<p>b) za napisanie równania reakcji w formie jonowej: $\text{Fe}^{2+} + \text{NO} + 5\text{H}_2\text{O} = [\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_5(\text{NO})]^{2+}$</p>			20.3	1																
21.	<p>– za wskazanie wzorów obu związków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. II 2. IV 			21.1	1																

22.	<p>– za poprawne sformułowanie wniosku: Wniosek I: Im wyższa rzędowość atomów węgla, tym łatwiej tworzy się rodnik. lub Latwość tworzenia się wolnych rodników rośnie w szeregu: $\cdot \text{CH}_3 < 1^\circ < 2^\circ < 3^\circ$.</p> <p>Wniosek II: Im wyższa rzędowość atomu węgla, tym trwalszy rodnik.</p> <p>Trwałość wolnych rodników rośnie w szeregu: $\cdot \text{CH}_3 < 1^\circ < 2^\circ < 3^\circ$.</p>	Lub każda inna poprawna odpowiedź odnosząca się do rzędowości atomów węgla.	22.1	2×1	2	2
23.	<p>a) za napisanie równania reakcji addycji:</p> $\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH} = \text{CH}_2 + 2\text{Br}_2 \rightarrow \begin{array}{c} \text{CH}_2 \\ \\ \text{Br} \end{array} - \begin{array}{c} \text{CH} \\ \\ \text{Br} \end{array} - \begin{array}{c} \text{CH}_2 \\ \\ \text{Br} \end{array} - \begin{array}{c} \text{CH} \\ \\ \text{Br} \end{array}$ <p>b) za poprawny wzór półstrukturalny produktu:</p> $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH} - \begin{array}{c} \text{CH}_2 \\ \\ \text{Cl} \end{array}$ <p>c) za poprawny wzór półstrukturalny monomeru:</p> $\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_2 = \text{C} - \text{CH} = \text{CH}_2 \end{array}$	23.1	1	3		
24.	<p>a) za poprawne uzupełnienie schematu doświadczenia:</p> <p>etanol </p> $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7 + \text{H}_2\text{SO}_4 \longrightarrow$ <p>b) za poprawnie sformułowane obserwacje: Barwa roztworu zmienia się z pomarańczowej na zieloną lub niebieskzieloną lub niebieskozielotową lub szarozieloną.</p>	23.2	1	2		

<p>25.</p> <p>– za poprawnie uzupełniony wiersz tabeli:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Reakcja</td><td style="padding: 2px;">Nazwa grupy funkcyjnej</td><td style="padding: 2px;">Liczba grup funkcyjnych</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">A</td><td style="padding: 2px;">hydroksylowa (wodorotlenowa)</td><td style="padding: 2px;">5</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">B</td><td style="padding: 2px;">aldehydowa (formylowa)</td><td style="padding: 2px;">1</td></tr> </table>	Reakcja	Nazwa grupy funkcyjnej	Liczba grup funkcyjnych	A	hydroksylowa (wodorotlenowa)	5	B	aldehydowa (formylowa)	1	<p>25.1 2 × 1 2</p>
Reakcja	Nazwa grupy funkcyjnej	Liczba grup funkcyjnych								
A	hydroksylowa (wodorotlenowa)	5								
B	aldehydowa (formylowa)	1								
<p>26.</p> <p>– za napisanie równania reakcji:</p> <p style="text-align: center;"> lub </p>	<p>26.1 2 × 1 2</p>									
<p>27.</p> <p>a) za podanie obu nazw związków: szczawian potasu i alkohol metylowy (metanol)</p> <p>b) za narysowanie wzorów półstrukturalnych (grupowych) obu związków:</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<p>Jeśli uczeń poda nazwę: <i>szczawian dipotasu,</i> <i>etanodionian dipotasu,</i> również otrzymuje punkt.</p> <p>27.1 1</p>									
	<p>27.2 1</p>									

28. – za uzupełnienie całej tabeli: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Budowa cząsteczki</td> <td>C₂H₆</td> <td>C₂H₂</td> <td>C₆H₆</td> </tr> <tr> <td>przestrzenna</td> <td>liniowa</td> <td>plaska</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Typ hybrydyzacji atomów węgla</td> <td>sp³</td> <td>sp</td> <td>sp²</td> </tr> </table>	Budowa cząsteczki	C ₂ H ₆	C ₂ H ₂	C ₆ H ₆	przestrzenna	liniowa	plaska		Typ hybrydyzacji atomów węgla	sp³	sp	sp²	28.1 1 1 1
Budowa cząsteczki	C ₂ H ₆	C ₂ H ₂	C ₆ H ₆										
przestrzenna	liniowa	plaska											
Typ hybrydyzacji atomów węgla	sp³	sp	sp²										
29. – za uzupełnienie całej tabeli: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Barwa uniwersalnego papierka wskaznikowego</td> <td>Numery probówek</td> </tr> <tr> <td>żółta</td> <td>I, III</td> </tr> <tr> <td>zielononiebieska</td> <td>II, VI</td> </tr> <tr> <td>pomarańczowoczerwona</td> <td>IV, V</td> </tr> </table>	Barwa uniwersalnego papierka wskaznikowego	Numery probówek	żółta	I, III	zielononiebieska	II, VI	pomarańczowoczerwona	IV, V	29.1 1 1 1				
Barwa uniwersalnego papierka wskaznikowego	Numery probówek												
żółta	I, III												
zielononiebieska	II, VI												
pomarańczowoczerwona	IV, V												
30. – za metodę – za obliczenia i wynik z jednostką 1 mol kwasu – 60 g 0,5015 mola – x g $x = 30,09$ g 30,09 g – y g $y = 1003$ g $d = \frac{1003 \text{ g}}{1000 \text{ cm}^3} = 1,003 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$	30.1 1 1 2												
31. – za metodę – za obliczenia i wynik 1 mol – $6,02 \cdot 10^{23}$ jonów x moli – $6,02 \cdot 10^{17}$ jonów $x = 10^{-6}$ mola $[\text{H}^+] = 10^{-6} \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$ $\text{pH} = -\log[\text{H}^+] = -\log 10^{-6} = 6$	31.1 1 1 2												
32. – za podanie wzoru jednego spośród poniższych tlenków oraz określenie wpływu na odczyn: wzór tlenku: NO₂, SO₂, SO₃ wpływ na odczyn gleby: zakwaszenie	32.1 1 1 1												